

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorági-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.****MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.**Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorági-uteza
1. sz. alatt a könyvnyomdában
Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Czieler Emma büne.

Gyermekének meggyilkolásaért, mondjuk helyesen, szándékos megöléseért Erdős Mór helybeli divatárú kereskedő nejét, született Czieler Emmát — az enyhítő körülmények tekintetbe vételével — 4 évi fegyházra ítélte a rimaszombati esküdttörvényszék; férjét: Erdős Mórt azonban, kit a vádhatóság ugyancsak e bűnnel vádolt, mivel bűnösségét beigazolvva nem látta — felmentette; Lusztig Jenő pedig csak tanu lévén, felette a bíróság nem ítélkezett, hanem tanudíjul megalapított részére 54 koronát.

12 független esküdttörvényszék ítélt, kiknek verdiktjéhez szó sem férhet, kik eljárásukért s ítéletükért csak Istennek és lelkiismeretüknek felelősek, de hogy ítéletük — igaz mondásuk — hogyan állhat meg egy más elfogulatlan bíráló előtt, az egy teljesen más kérdés, a mint hogy más kérdés az is, hogy mai büntető jogunk mennyiben felel meg az igazságosság és a folyton fejlődő társadalmi és erkölcsi felfogás követelményének.

Hogy e tekintetben véleményt alkothassunk — nézzük mindenekelőtt magát a tényállást, a bűnpör anyagát.

A tény az, hogy a folyó évi augusztus hó 15-ik napján Erdős Mór szül. Czieler Emma, ki két hónappal előbb kötött házasságot Erdős Mórral, férjének távolléte alatt a closettben egy teljesen kifejlett, egészséges leány-gyermeket hozott s a szülés után odakiáltotta cselédjét, hogy szüljön neki forró vizet s azt öntse a closettbe, a cseléd azonban ezt — bár Erdősné 25 frtot ígért neki — nem tette. Rövid idő — percek — múltán hazaérkezett a férj s mikor a folyosóra lépése alkalmával a cseléd a dolgot neki elmondta, ő azzal, hogy: „egy tanu, nem tanu“, maga vette kezébe a konyhában lévő forró vizes fazekat s azt a closettbe öntötte; — ezután bement, megebédelt s orvost hivatott. — Az orvosnak azután férje jelenlétében elmondta az asszony, hogy nagy vérzése van, tehát adjon valami szert neki az ellen.

Az orvos látván a vérzést, az intelligens asszony előadásának hitt, őt ágyba küldte s a vérzés elállítására gyógyszerrel rendelt s ezzel a házat elhagyta; azonban még haza sem ért, mikor az ugyanazon udvarban lakó Sücs László mondja neki lelkendezve, hogy Erdős Mór né gyermekét szült s azt bedobta a closettbe, honnan még a gyermekírást alig egy órával előbb is hangzott.

Az orvos hallucinációnak, tévedésnek minősítette a dolgot, azonban másnap szülésznővel jelent meg Erdősnének s ekkor konstata, hogy Erdősné tényleg szült, a gyermek azonban nincs meg. — Feljelentése folytán a vizsgálat megindult s még aznap — augusztus hó 16-án d. e. 10 órakor a closettből kivették a csecsemő hulláját, melyről a boncolás igazolta, hogy fulladás és leferrázás következtében halt meg.

A vizsgálat során aztán kiderült az is, hogy Erdős Mór né szül. Czieler Emma házassága előtt viszonyt folytatott Lusztig Jenővel s hogy a házasság után két hónapra megszületett a Lusztig Jenővel folytatott tilos szeretkezés gyümölcseként a most megölt gyermek.

És itt értem oda, miről a bevezető sorokban említést tettem, hogy t. i. Lusztig Jenő, a harmadik vagy tán az első bűnös 54 koronát kapott.

Ez a Lusztig Jenő egy 24 éves szőke fiatal ember, pénzügyigazgatósági vagy számvéviségi tisztviselő Lőcsén, oly ember, kiről ugy szoktak megemlékezni, hogy a „nők barátja“, kiről azonban az esküdtszéki tárgyalás alkalmával az a

vélemény formálódott ki a közönség körében, hogy: „szalon-betyár.“

Ennek az urnak az a zseniális ötlete támadt, hogy Lőcsén egy leányegyesületet alakítson. — A tervet tett követte, s a tettet eredmény. — A leányegyesület — nem tudom mily programmal — tényleg megalakult, titkárja lett Lusztig Jenő, az egyedüli férfi a társaságban, s ügyvezető alelnöke a csinos 23 éves Czieler Emma.

A titkárnak aztán „az egyesület érdekében“ az ügyvezető alelnökkel sok dolga, sok megbeszélési valója akadt s egyszer csak oda fejlődött a dolog, hogy — bár titokban — az alelnöknő is tett látogatásokat a titkár ur legény lakásán, és hogy ott mi történt, azt ha Lusztig Jenő a tárgyaláson a legszentelenebb módon nem mondta volna is el, tudhatná mindenki, még az esetben is, ha az augusztus 15-iki gyermekszülés nem történt volna meg.

Az „egyesület érdekében“ való tárgyalások aztán hónapokig tartottak, míg egyszer akadt egy balek: Erdős Mór, kinek feleségre s 3000 frtra volt szüksége.

Lusztig Jenő ekkor nagylelkűen visszavonult s esküvőjén meleg szívvél gratulált a szerencsétlen nőnek, kiről tudta, hogy két hónap múlva gyermeket fog szülni, gyermeket, kinek atyja ő lesz, de kinek sorsa az anyáéval együtt a legrettenetesebb lesz akkor, mikor a férj még az ugynevezett „mézes hetek“ alatt a valóságot megtudja.

Es a katasztrófa bekövetkezett — rosszabbul, mint azt a szereplők közül bárki is gondolhatta volna.

Czieler Emma, az új asszony, gyermekét a legborzasztóbb módon meggyilkolta s a férj, Erdős Mór — a vádhatóság állítása szerint — bűntárs lett, forró vízzel öntötte le a closettben haladó csecsemőt.

A családi fészek elpusztult, a férj virágzásnak indult üzlete csődbe került, belevesztett a menyecske 3000 frt hozományát, az öreg szülők öröme, 24 éves szép leányuk 4 évi fegyházra ítélve, az Erdős, Czieler s vele rokon Hochtheil s Pollák-családok homlokára a szegény bélyege sütvé.

És Lusztig Jenő, a leányegyesület érdemes titkára, ki nélkül mindez be nem következik, 54 korona tanudíjjal zsebében, könnyebbült szívvél hagyja el a tárgyaló termet, hol a közönség gyűlése s áldozatának tébolyt mutató hideg szentelen arca oly nehézzé tették számára a levegőt.

Elhangzott egy kijelentés a teremben, azt hirdelve, hogy itt a csábító Czieler Emma volt, s ez a kijelentés az volt, hogy a Lusztig Jenő helyében 100 férfi közül 99 úgy cselekedett volna.

Szörnyű vád! Nem Lusztig Jenőre, de arra a 99 férfire; csak hogy az a szerencse, hogy ez nem igaz, mert bár én korunkat, társadalmunkat s a mai nemzedéket nagyon könnyű vérenek találok s ismerem azt az erkölcstelen felfogást, mely szerint a nők igen nagy része egy értékes vadnak tartja magát, kire érdemes vadászni, s mely szerint a férfiak gavallér foglalkozása a „nemesebb vadakra“ való vadászat, mégis az a meggyőződés, hogy a Lusztig Jenők nem oly sokan vannak.

E mellett az erkölcstelen felfogás mellett van egy másik ostoba felfogás is, különösen középosztályunknál a nőkről, és e felfogásban a nők a férfikkal egyeznek. E felfogás pedig sajátos romantikus keveréke a lovagias hódolatnak és a nagy férfui öntudatnak. Lenézik a nőket, fel is magasztalják. Az egyiptomi szinben Madách azt mondatja Ádámmal Évának: Eszem elég van nekem önmagamnak . . . Te csak

virág légy, drága csecsebecse. Haszontalan, de szép, s ez az érdeme. A mi középosztályunkban, melyhez társadalmi műveltségénél fogva kell számítanunk Erdős Mór né Czieler Emmát is, körülbelül ma is úgy vélekednek nemcsak a férfiak, de maguk a nők is. Hogy ebben a középosztályban, mely főleg az élvezetre rendezkedik be, mely pusztítást visz végbe ez a felfogás, főleg ha egyedül azzal a „nemes vad“ féle erkölcstelen felfogással mutatja a Czieler Emma esete.

Ez a felfogás alkotta meg a mai női ideált, melynek lényeges alkotó részei a házasság előtt: a naivság, tudatlanság, a házasság után a hódító kacérság, ha lehet, az izléses fényűzés és a társadalmi hódító erő.

A kinek más felfogása van a nőkről, a női hivatásról, az neveltség tárgya, azzal megtörténik az, a mi velem is történt, hogy azzal akart egy a női nem mostani ideáljának védője letorkolni, hogy az „izlés dolga.“

Pedig hát kérdem, nem e felfogás nevelte a Czieler Emmát, kik semmiféle komolyabb hivatásról nem tudva, ifjú pezsgő vérektől ingereltetve, a legelső elébök kerülő Lusztig Jenők áldozatai lesznek.

Ha azután egy egy Czieler Emma elbukott, az a társadalom, mely ilyenek nevelte, könyörtelenül kidobja, a minek jellemző megnyilvánulása volt e tárgyalás folyamán ép a Czieler Emma védő ügyvédjének egy tanunőhöz intézett ezen kérdése: hogy tudta ön azt megegyeztetni erkölcsi érzékével, hogy visszaadta vizitjét a vádlottnőnek, kiről gyanította, hogy idő előtt áldott állapotban van?

Pedig hát én a mostani — fent jelzett — felfogás mellett Czieler Emmát nem látom magánosan állani.

A Czieler Emmák százan és ezren vannak, s ha közülök valamelyik egy Lusztig Jenő kezébe kerül, az lesz a sorsa, ami a mi Czieler Emmánknak.

Nézzük most, hogy e ferde felfogás és nevelés mellett, mely más elbírálásban részesíti a férfit, és másban a nőt, mely erősnek kívánja a férfit s gyengének a nőt — bukás, hiba esetén enyhébben ítéli-e meg a társadalom és törvény a gyengének nevelt nőt, mint az erős férfit?

A felelet — azt hiszem — meg van a védő ügyvéd fenti kérdésében s az esküdttörvényszék azon ítéletében, mely 4 évi fegyházra sújtotta Erdős Mór né Czieler Emmát, mikor felmentette Erdős Mórt, s 54 korona tanudíjjal bocsátotta útjára, a leányegyesület érdemes titkárát, Lusztig Jenőt, ki a legnagyobb gyalázatoságokat mondta el arról a nőről, ki neki oda adta magát, ki érte feláldata becsületét s mindenét.

Kérdem most már, hol itt az igazság?

Talán korunk azon óriási vívmányában, melyet törvényelőtti egyenlőségnek nevezünk? Semmi esetre! Ezt az egyenlőséget — ha megvan — le kell dönteni, mert a legnagyobb igazságtalanság ugyanolyan mértékkel itélni meg a a gyenge bűnét, mint az erősét. Ennél igazságosabb Mohamed és az Alkorán tana, mely ha nem ad lelket a nőnek, nem is bánik vele úgy, mint a lelkes férfival.

Vagy talán az esküdtek verdiktje fejezi ki az igazságot, midőn bűnösnek mondja azon Czieler Emmát, kit leánykori ballépése, a társadalmi kényszer, a szegény, a férjétől való félelem ellenállhatlan erővel kerget a bűnbe.

Én nem hiszem, én az esküdtek ez igazmondását téves mondásnak tartom, és merem állítani, hogy a mai ferde társadalmi felfogás és nevelés mellett a mint Czieler Emma nem kerülte ki sorsát, száz más leány sem kerülne ki sorsát, ha egy-egy Lusztig Jenő-féle gavalérral találko-

nék. És e sok szerencsétlen mind a fegyházba kerüljön? Vajjon belefér-e?

Vagy talán a társadalom azon felfogása fejezi ki az igazságot, melyet a magyar közmondás így fejez ki: hogy a férfi ha leejti kalapját, ismét felteheti azt, de a nő becsülete, a leány pártája, ha egyszer leesett, elveszett örökre?

Nem fejezi ki ez sem, mert nem mér egyenlő mértékkel, sőt nemcsak hogy egyenlő mértékkel nem mér, de valósággal az igazság torzképe, midőn a hatalom súlyát, Brennus kardját dobva a mérlegbe, sújtja a gyengét, mikor azt nem meri megtenni az erőssel.

Hogy mi az igazság, mi a jog, mi az erkölcs, mindig a kor és czélszerűség kérdése.

A mai társadalom ferde felfogását, kérlelhetetlen erkölcsi vastörvényét, mely a gyengét egyszeri ballépésért kizsákmányozza magából, már az ellenkező, a teljesen erkölcstelen döngeti.

A socialismus nem ismer házasságot s hirdeti a nőcommunismust.

Akkor majd az lesz az erkölcs, az lesz az igazság, az lesz a jog.

Czieler Emma szerintem a mai társadalom mártírja, áldozata.

Az ő beszámíthatóságáról szó sem lehet — nem egyénileg, de általánosítva

Ó vétkezett, de bűnhődik is nemcsak magáért, de százakért, ezrekért. — Vajjon elbirja-e? Négy évi fegyházra ítélték-e esküdt uraim vagy halálra?

En azt hiszem, hogy halálra.

Ót büntetni nem igazságos, de büntetése az elrettentésért szükséges; rajta teljesedik a zsidó főpapok és irástudók azon állítása, hogy „hasznos egy embernek meghalni a népért.”

De hát csakugyan hasznos-e? Akkor igen, ha az a mai ostoba társadalmi felfogás, melyet fentebb rajzoltam a nőkről, megváltozik, ha egy ballépésért nem fogja egy egész életre kiűldözni kebeléből a tévedőt ez a Lusztig Jenővel telt társadalom.

Mert különben az esküdtek igazmondásában nem nyugszom meg sohasem. Dr.

*

Egy jeles büntető jogásztól, lapunk egyik belmunkatársától vettük e cikket, ki az egész tárgyalás menetét élénk figyelemmel kísérte és azt egész terjedelmében változatlanul közre adjuk.

A szenzációs bűnyű, mely hetek óta élénken foglalkoztatja társadalmunkat, ezzel befejeződött, s Czieler Emmát — bár mindenki bűnösnek gondolja — mint a közhangulatból ítéljük, a közönség részvéte és szánalma kíséri a fegyházba, czellájába, melyen már aligha lehet földi igazságszolgáltatással változtatni. S abban igazat kell adnunk cikkíróknak, hogy nem teljesen beszámítható nő ült a vádlottak padján, mert a 4 napi kimerítő, apró részletességre kiterjedő tárgyalás egy igen fontos körülményt nem tudott felderíteni, a mi a vádlott nő konok tagadásán mullott, s a mire azt kell mondanunk, hogy vádlott nő, vagy nem volt tudatában bűncselekményének, vagy pedig más lelki rúgók tettek lakatát szájára, s így beszámíthatósága kétséges azok előtt, kik alapos tanulmányt tettek e bűnyűből. — Azt is meg kell jegyeznünk, hogy mindenesetre nem volt a büntény felderítésére előnyös azon körülmény, hogy hölgyek nagyszámmal és állandóan hallgatták végig a tárgyalást, mert ez által meggyőződésünk szerint a vádlottak, tanuk, védők sőt a bíróság is biztosan feszélyezve volt. Szerk.

Esküdtzéki tárgyalás.

Szenzációs bűnyűben ítélték f. hó 15—18 ikán a rimaszombati kir. törvényszék, mint esküdtbíró. Szörnyű bűnnel vádolva állottak a bíróság előtt a két hónap óta vizsgálati fogságban levő Erdős Mór rimaszombati kereskedő és neje szül. Czieler Emma, kik a vád szerint házasságon kívül fogamzott gyermeküket megölték. A megye- és országszerte nagy szenzációt keltett ügy részletei borzalmasak, s az eset különös ritkaságszámba megy, mert alig fordult még elő intelligens zsidó családban ily szörnyű bűneset, melyben a fővádlott: a fiatal asszony felsőbb leányiskolát végzett, magas műveltségű nő, ki a löcsei leány-egylet alelnöke volt, s mint közkedvelt tagja a társadalomnak, nagy szerepet is játszott Löcsein.

Maga az ügy sok retortán ment keresztül, s az igazságügyi orvosi tanácsot is kétszer járta meg, s kivételesen engedélyeztetett az, hogy az ügyet rendkívüli esküdtzéki ciklusban tárgyalják, mely elé városunk és vidéke élénk érdeklődéssel tekintett, s a tárgyalási termet zsufolásig megtöltötte a hallgatóság.

Az eset közismeretes, s első cikkünkben is foglalkoztunk vele.

Hétfőre volt kitűzve a fő tárgyalás, melyen Kubinyi Aladár kuriai bíró elnökölt, bírákként résztvettek: Kolbaly Sándor kir. táblai bíró és dr. Musotter Miklós. Jegyző: Smál Gyula. A vádhatóságot dr. Mészáros István képviselte, Erdősné dr. Fráter Sámuel, férjét dr. Weinberger Rezső védte. Az esküdtzék tagjaiként kisorsoltattak: Brodszky Gyula, Bronts Viktor, Kolbenheyer

Gyula, Krman Lajos, Tornallyai Zoltán, Soós Ferenc, Törköly János, Járdánházy Dénes, Diószegi Dezső, Vajda Ferdinánd, Varga Lajos, Lenner Gyula rendes, Keresztessy József és Mária Andor póttagok.

A vádlott 24 éves fiatal szép asszony talpig fekete-ben, a kiállott lelki győtrelem által megtörve jelent meg bírái előtt s a hozzá intézett kérdésekre tisztán, bár halkán, szenvedést eláruló hangon válaszol.

Mindjárt a tárgyalás elején a kir. ügyész tekintettel a közérdekre azt indítványozza, hogy a két vádlott és Lusztig Jenő tanu kihallgatása tartamára zárt ülést rendeljen el a bíróság, a mi meg is történt, s a vádlott férj és feleség, valamint az utóbbinak Lusztiggal való szembesítése a nyilvánosság kizárásával folyt le, úgy hogy az ügy legkínosabb és izgalmasabb részeinek tárgyalásánál még bizalmi férfiak sem voltak jelen.

A délutáni nyilvános tárgyaláson dr. Zehery István orvos volt az első tanu, ki a szülést a tett elkövetése utáni nap reggelén befejezte a függelék elutaltatásával. Utána a vád főerőssége: Kuzmin Mária cseléd következett, ki részben ellentmondó vallomásaiban ugy adta elő az esetet, hogy az asszony megszülte a félreeső helyen gyermekét, melyet ő sirni hallott, az asszony azonban kérte, hogy ne szóljon senkinek, kap 25 frtot és a férj azt parancsolta neki, hogy forró vizet hozzon és öntsön be a csatornába, ő azonban ezt megtagadta, mire a férj maga vitte a forró vizet a színhelyre és beöntötte.

A vádlottak ezzel szemben is határozott tagadásban vannak. Az asszony azt állítja, hogy ő csak annyit érzett, hogy egy nagy tehertől megszabadult, de hogy az gyermek volt, azt nem tudja, a férje pedig — ki orvósért szaladt — szintén tagadja a terhére rótt cselekményt.

Az esküdtbírók ezután az ügyész indítványára kiszálltak a helyszínre. A bíróság, az esküdtzék tagjai, a vádhatóság és védők a közönséggel együtt délután 5 órakor elmentek a házba, hol Erdősék laktak. A vádlottak két kocsin szuronyos őr kíséretében szintén kiszálltak, s a szemle megejtése után ott hallgatta ki a bíróság Mayer Ödönét, Szücs Lászlóét, Fodor Jenőt és Tóth Béla mérnök szakértőt. Majd újra visszamentek a tárgyalási terembe, s itt a bíróság a védők ellenzése daczára meghiteltette Kuzmin Mária; ami ellen a védők semmiségi panaszt jelentettek be.

A tárgyalás második napján, kedden, kihallgatták a többi tanukat. Az Erdősékkal egy udvarban lakó Szücs Lászlót, továbbá Rövid András, Major József, Rózsa Lajos rendőröket, Bódi János gyepestert és segédeit, kiket leginkább arra nézve kérdeztek ki, hogy az égési sebeket látták-e az ujszülött hulláján. — Czieler Kálmán szülészintől részletes vallomást vettek ki a szülés befejezéséről s az utána való időről.

Délelőtt még Erdős nővérét: Hochtheil Esztiét és fivérét: Hochtheil Manót és Ignácot hallgatták ki. Ezek egyértelműen azt állítják, hogy a házasság rendkívül szerették egymást, nagyon boldogok voltak, s nem igaz, hogy Erdős a hozományért vette el a leányt, mivel 6000 koronát adtak szülei s 2000 korona értékű staffingot. Különösen Hochtheil Eszti vallott kedvezően a vádlottak javára, miért az ügyész ellenezte a meghiteltetését. A törvényszék azonban ezt elrendelte.

Délután kihallgatták Erdősné anyját, Czieler Lipótné löcsei lakost, kinek megjelenése meglehető volt, s mély benyomást tett a jelenlétükre. Sirva mondta el, milyen kedves, jó, nemeslelkű és szelid volt az ő leánya, kin semmi nyomát nem látta annak, hogy reményteljes állapotban van. — Dr. Veisz Sándor löcsei orvos vallomását, melyben Erdősné betegségét, vérszegénységét igazolja, felolvasták — Pollák Lipót löcsei kereskedő és neje, Czieler Julia — a vádlott nővére — kihallgatása érdekes volt. Pollák elmondta, hogy sógornője a Lusztig Jenő által alapított leányegylet alelnöke volt, nagy tiszteltetben állott és ők vezették az egylet ügyeit, mert az elnök Iglón lakik. Hogy Lusztignak viszonya volt a vádlottal, azt nem tudta, de az közismeretes volt, hogy titkár ur már egy leányt az egylet tagját, elcsábított s ennek Amerikába kellett menekülnie. Ugyanezt megerősítette Pollák. Ekkor még kihallgatták Blumenthal Gyulát, Steiner Károlynét, Klein Sámont, Fenyő Mór és Fráter Mór.

A tárgyaláson 27 tanut és dr. Zehery István, dr. Löcherer Tamás és dr. Sigmund József orvosszakértőket hallgatták ki s szerdán, délután nyert befejezést a bizonyítási eljárás.

Ekkor kihallgatták a mosónőt s konstatálva lett, hogy Kuzmin Mária — mikor őt az eset után nyomban, állítólag megölte Erdősné és neki hallgatása fejében 25 forintot ígért — a vérnek semmi nyoma nem volt, s ő sem látta, hogy az asszony keze véres volt, holott, ha a köldökzsinórt ő szakította volna el, — a mint ezt az ügyész állította — akkor ennek a kézen okvetlenül nyoma lett volna.

Dr. Zehery István törvényszéki orvos kihallgatása teljes két órát vett igénybe. Az orvos azt vallotta, hogy a magzat 53 cm. hosszú, 3250 gramm súlyu, teljesen érett, életképes erős leánymagzat volt, koponyafekvésben született, sirt és 10—15 percig élt. Halálát leforrázás és fulladás okozta. Az igazságügyi orvosi tanács a halál okául fulladást állapított meg, s a forrázásnak megjelölt tüneteit rothadás tüneteké minősít. Ezzel szemben a boncoló orvosok ragaszkodnak ahhoz, hogy ez nem volt rothadás, hanem leforrázás. A védők Ajtay, Kézmárszky és Belky könyvei nyomán kérdezték a szakértőket, kik aztán koncedálták, hogy a halál oka valószínűleg fulladás volt és ez előbb jöhetett létre, mint a leforrázás. A szakértők nem tartják valószínűnek, hogy Erdősné terhességéről nem tudott volna, bár ez kizárva nincs, s például illusztrálja, mikor a nő áldott állapotáról mindvégig nem birt tudomással, s ez esetben a rohamos szülés sem volt kizárva, mert az ennek felvételét támogató tünetek is jórésben megvoltak, s így Erdősné védekezése, hogy ő terhességéről és szüléséről mitsem tudott, nem utasítható el teljesen. Dr. Sigmund József boncoló orvost is kihallgatták a részletekre nézve.

Mindket vádlott elmebeli állapotát ugy a törvényszéki orvos, mint dr. Löcherer Tamás főorvos normálisnak találta.

Csütörtökön, a tárgyalás negyedik napján zsufolásig telt teremben mondotta el dr. Mészáros István kir. ügyész kétórás hatalmas vádbeszédét, melyben a bizonyítási eljárás során kiderült adatok alapján mindkét vád-

lottat gyilkosság büntetésében kérte bűnösnek kimondani, mert a kihallgatott tanukat feltétlenül megbízhatóknak tartja. Az igazságügyi orvosi tanács véleményét nem fogadja el, mert ez a leforrázás tüneteit rothadásnak minősíti.

Dr. Fráter Sámuel, Erdősné védője, másfél óráig tartó beszédében igyekezett meggyőzni az esküdtteket védenze ártatlanságáról. Hangsúlyozta, hogy az asszony sem terhességéről, sem szüléséről nem tudott semmit és semmi oka sem volt a büntett elkövetésére. — Dr. Weinberger Rezső, Erdős védője meggyőző érvekkel bizonyította be a vád tarthatatlanságát azzal, hogy Erdős neje állapotáról mitsem tudott, továbbá hogy az ujszülött megölésében nem segédkezett, azt le nem forrázta. — A védőbeszédre az ügyész válaszolt s a védők ismét megvilágították a védelem álláspontját. Este 7 órakor az esküdték főnöke, Törköly János kihirdette a verdiktet, mely szerint arra a kérdésre, hogy bűnös-e Erdősné abban, hogy 1906. augusztus 16 án gyermekét előre megfontolt szándékkal megölte, tehát a gyilkosság kérdésében nemmel felelt. A kisegítő főkérdésre, a szándékos emberölés kérdésére igennel felelt. A szülés idejében való öntudatlanságra és a szabad elhatározási képességre feladott mellékérdésekre nemmel felelt, vagyis az asszony bűnösnek mondották ki és beszámíthatóságát is megállapították. Férjére gyilkosság és szándékos emberölésre vonatkozó 6-ik és 7-ik kérdésre szintén nemmel felelt. E verdikt alapján Kubinyi Aladár elnök háromnegyed 8 órakor kihirdette az ítéletet, mely szerint Erdős Mór a vád és következményei alól felmentetett és mindjárt szabadlábra helyeztetett. Erdős Mórné szüli. Czieler Emma pedig szándékos emberölés bűntette miatt a 92-ik szakasz alkalmazásával egy hónap és 15 napi vizsgálati fogság beszámításával négy évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítéltetett. Dr. Fráter Sámuel védő semmiségi panaszt jelentett be. Dr. Mészáros kir. ügyész az ítéletben megnyugodott.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 18 án Dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a polgármester szép szavakkal emlékezett meg történelmünk nagy alakjáról: II. Rákóczy Ferencről s hamvai hazahozatalának alkalmából illőnek tartaná, hogy az országos ünnepélyen városunk is képviselve legyen. A Kassán lefolyó ünnepélyen a várost a közgyűlés határozata értelmében dr. Kovács László, Lukács Géza és Samarjay János képviselik.

A Róth Zsuzsanna-féle belsőség eladását, valamint a Szügyi Zsigmond-féle telek megvételét névszerinti szavazás útján elhatározták.

Az állami polgári leányiskola, az elemi fiu- és leányiskola számadásait és költségelirányzatát tudomásul vették. A 340000 koronás kölesön konvertálásának ügyét pedig a napirendről levette a közgyűlés.

A jános-utcai kut további furatását elhatározták, s a legtöbb adót fizetők jegyzékét 1907-re megállapították. Legtöbb adófizetés czímén képviselőtestületi tagok lesznek az 1907-ik évben:

1. Rimaszombati Takarékpénztár	15079	K	11	f
2. Gömörmezei nép- és iparbank	5742	"	69	"
3. Gömörmezei Takarékpénztár	3689	"	73	"
4. Baksay József (ip. kam. kultag)	2933	"	72	"
5. Samarjay János	2852	"	72	"
6. Özv. Bánhidly Istvánné	2296	"	61	"
7. Molnár József	2048	"	54	"
8. Ifj. Lengyel Pál	2044	"	54	"
9. Grosinger Miksa (ip. kam. kultag)	1406	"	36	"
10. Ifj. Sütő István	1397	"	04	"
11. Farkas Zoltán	1372	"	76	"
12. Dr. Cziner Miksa	1284	"	60	"
13. Dr. Löcherer Tamás	1129	"	96	"
14. Földmives iskola	1121	"	56	"
15. Ev. ref. egyház	1117	"	94	"
16. Weisz Károly	1101	"	66	"
17. Engel Adolf	1065	"	30	"
18. Szeman Endre	1044	"	68	"
19. Geduly Géza	995	"	—	"
20. Dr. Ráróssy Gyula	913	"	74	"
21. Dapsy József	873	"	85	"
22. Medvezky Sándor	873	"	66	"
23. Özv. dr. Szabó Samuné	855	"	81	"
24. Tóth Béla	789	"	34	"
25. Ethey Frigyes	763	"	18	"
26. Id. Gaskó János	755	"	94	"
27. Stolcz Márton	729	"	16	"
28. Özv. Jánosdeák Andrásné	697	"	17	"

A leányiskola földszinti részének postahivatallá alakítására nézve nem hoztak érdemi határozatot, mert Dr. Cziner Miksa bejelentette, hogy magán vállalkozás kész a város régi épületeit megfelelő célokra saját tőkájével berendezni s a városnak 3% tiszta hozadékot biztosítani. A vállalkozó által 15 nap alatt okvetlenül beadandó ajánlat elbírálására, polgármester elnöklete alatt Molnár József Samarjay János, Tóth Béla, Jaczkó Pál s a tisztviselők közül álló bizottság kiküldetett.

Frank Menyhért bérlőnek a „Három Rózsa” utáni bérhátraléka letörlesztését a még hátra levő 4 bérleti évre engedélyezte a közgyűlés.

A „Három Rózsa” kitarozására beadott egy ajánlat a munkálatokat csak 50% áremeléssel lévén hajlandó teljesíteni, a közgyűlés elrendelte, hogy a folyó évben csak az étterem, konyha, kamara, cselédszoba hozassék rendbe, a többi munkálatok a tavasz folyamán teljesítenessenek.

Ezután Czinke István beadványa tárgyalatott a vasuti állomás áthelyezése tárgyában.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a pályaudvarnak az alsó határba leendő áthelyezése iránt felir az igazgatósághoz.

A városi házi, adó és gyámpénztárak III-ik negyed-évi megvizsgálásáról polgármester által felvett jegyzőkönyvet, — minthogy a pénztárak rendben találtak — a közgyűlés tudomásul vette.

Több kisebb jelentőségű tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Felhívás

valamennyi állami, községi, társulati magán- és izraelita felkészítési polgári és elemi iskola, iparos és kereskedő tanonciskola és kisdévodintézet 1-sőfokú hatóságának.

Hallhatatlan emlékü II. Rákóczy Ferenc nagy fejedelmünknek és bujdosó társainak földi maradványait a halás nemzet e hó 27-én haza szállítja, hogy az édes haza anyai földjébe helyezze el e hó 29-én végső pihenőre a drága hamvakat.

Megmérhetetlen nagy ünnepe lesz ez a haza szabadságáért és függetlenségéért dicső küzdelmet folytatott nagyjaink emlékére iránt kegyelettel és hódolattal viseltető magyar nemzetnek, a melynek tagjai vallási, nemzeti és kerkülönbség nélkül részt kérnek az ünneplésből.

E végből a vallás- és közokt. magy. kir. miniszter ur t. hó 16-án kelt 3846. elnöki számú magas körrendeletével elrendelni kegyeskedett, hogy a drága hamvaknak hazahozatala alkalmából az iskolák is ünnepljenek. Rákóczy elvülhetetlen hazafiúi érdemei a tanuló ifjuság előtt megismerttetessenek s ezzel nemzetünk egyik legnagyobb és legdicsőbb alakjának emléke iránt a haza minden gyermeke által érzett kegyelet és tisztelet a tanuló ifjuságnak fogékony lelkébe beoltassék és marandóvá tétessék.

Miniszter ur meghagyásához képest tehát felhívom czimet, hogy

1. folyó hó 29-én a felügyelete alá tartozó óvó- és tanintézetekben általános tanítási szünetet adjon a növendékeknek;

2. az összes óvó- és tanintézetekben lehetőleg még folyó hó 29-én II. Rákóczy Ferenc és bujdosó társai hamvainak Kassán történendő ünnepélyes eltemetése napján, vagy pedig t. évi november hó 5-ikén, a temetés 8-ik napján, amely napon a vármegye egész területén hálaadó istentisztelet fog tartatni, „Rákóczy ünnepélyt“ rendezzen a tanító személyzet, a növendék-sereg, az iskolai hatóság és lehetőleg a nagyközönség bevonásával;

3. hasson oda, hogy ne csak a tanuló ifjuság, de a felnőtt lakosság is minél nagyobb mértékben vegye ki részét a közörműből, mely nemzetünket érte.

Adjunk hát a Mindenható Istennek, hogy megértnünk engedte, hogy a nemzetünk szabadságáért és függetlenségéért családi boldogságát, polgári nyugalomát, királyi nagy vagyonát önzetlenül feláldozott nagy fejedelmünknek és szenvedő társainak porladó csontjai az édes anya, a szeretett haza honfiai vérről öntözött ölében pihenhetnek meg!

Szolgáljon példájuk és magasztos életük utmutatóul századok multával is, hogy nemzetünk élni és virulni fog időtlen időig! Hazánk szabad és független lesz!

Rimaszombat, 1906 október hó 18-án.

Pogány István, kir. tanfelügyelő.

Rákóczy Ferenc fejedelem dicső levele Gömörvármegyéhez

(A megyei levéltárból közli: Dr.)

Illrnis, Rndms, Adm. Rndis, Spectabilibus Magnificis, ac Grosis Dnis Egrys it. et Nobilibus nn. Supremo et vice Comitibus Judlum, Jurassoribus, Toti deniqu. Ursitti Dnorum Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium incltyi Comitatus Gómoriensis nobis observandis, honorandis et dilectis.

Illurmi Rendmi, Adm Rndi, Splis. Magci ac Grosi Dni Egregii item et Nobiles Nobis obser. honorand et Dilectis.

Salutem et omnem prosperitatem. Micsoda folyamattya legyen Nemzetséges ügyünk ekkoráig keresett boldogulásának tovább való kimunkálkodására a mostani Szócsényi Conventus alkalmosságával öszve szerzett Conföderationak örvendő szívvel tapasztaljuk csak ennan is, hogy az Ellenségnek resistenciájára Gróf Rákóczy Ferencz Generális mi Hivünk intimatiója által minapában Personális Insurrectiót parancsolván, dicséretes készségeket bizonyították a felüléssel a Nemes Vármegyék, és azok között klgmetek is, mely Hazájához való Szép indulattját nagy kedvességgel vévén, minthogy az Erdélyben ment Ellenségnek viszont Dunántúl és Auszriában s Morvában való szerencsés operatióknak meggátolására ki jövő szándékát némelly Relatiókból értyük. kívántuk klgmetek intimálnunk és egyszersmind azon megmutatott igaz Hazafiságára relegálván parancsolunk, hogy maga egyedül való javát tekintve az említett Personális Insurrectiót viszont publicáltatni, és közönségesen minden Nemesi Rendet oda számlálván, a szokott mentsegeknek elhagyásával oly képen lenni, hogy a midőn más Intimatiókat vejendi, üdő halasztás nélkül Táborunkbann egész Hadi készülettel jönni igyekezzék s el se mulassa klgmetek. Caeterum Praetitas Dnuas Vrs felicit. valére desideramus. Datum in Civitate Eceiensis Die 12. Xbris An. 1705.

Praetiarum Dmnon

Vrar Ad Officia parat.

F. Rákoczi.

Gömör vmegye.

Paulus Raday.

Rajztanfolyam megnyitás.

A rimaszombati „Iparossegédek Továbbképző Tanfolyamát“ a folyó tanévre is szervezni fogjuk.

A tanfolyam czélja: az iparostanoncz iskolában tanultak kibővítése, továbbfejlesztése és ugy szabadkézi, mint a mértani és szakrajzban a szakszerű kiképzés alapjának megvetése, továbbá az ipari fogalmazás és számvetés gyakorlása; miért is ez a tanfolyam az önképzésnek egyik első és jelentékeny forrása.

A tanfolyam tandíjmentes, azonban író- és rajzszerékért továbbá a szerelvények használatáért minden beiratkozó 4 koronát fizet.

A beiratások f. évi október 28-án délelőtt 9—10 és délután 2—3 óráig eszközölhetnek a helybeli áll elemi leányiskola irodájában (földszint balra); a tanítás ugyanazon iskola egyik tantermében nov. hó 4-én veszi kezdetét s tart 1907. április hó utolsó vasárnapjáig, vasárnaponként d. e. 9—11 és d. u. 2—4 óráig.

A tanítás rajz- és írásbeli eredményéből az iparostanoncz-iskolai évszázó vizsgán kiállítást fognak rendezni.

Midőn a fentieket ez uton is közzéteszem: minden tanulni vágyó iparosifut felhívok a tanfolyam látogatására. Rimaszombat, 1906. okt. 17-én.

Czikora István,
az iparossegédek továbbképző tanfolyamának vezetője.

Hirek és vegyések.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralekaiat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralekos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Kitüntetés. Bornemissza Lászlóét, Fehér Kerest egyesületünk érdemekben gazdag és buzgó elnökét az Országos Gyermekevédelmi Egyesület választmányi tagjává választotta, s az erről szóló díszes oklevelet szép levél kíséretében küldötték meg czímére. A kitüntetés nagyon is méltó és előkelő egyéniséget talált, s az széles körben általános örömet keltett.

Bírói vizsga. Ráduly József a helybeli királyi törvényszék egyik ügybuzgó és képzett aljegyzője folyó hó 15- és 16-án tette le a bírói vizsgát dícséretes eredményvel Budapesten.

Ev. ref. egyházkerületi gyűlés. Lapunk mult számában említettük meg, hogy a tiszáninneni ev. ref. egyházkerület folyó hó 14- és következő napjain tartja gyűlését Ungvárt. A gyűlés lefolyásáról tudósítónk azzal számol be, hogy az impozáns keretben folyt le. Kun Bertalan püspököt és kíséretét, mely körülbelül 400 főre tehető, Ungvár város közönsége igen szép és lelkes fogadásban részesítette, a város gyönyörű szepen volt felbuzgva és díszes kocsikon küldöttséggel fogadták az érkezőket. Részt vettek: Bornemissza László gondnok, Csabay Pál esperes, Lukács Géza, Ragályi Gyula, Ragályi Béla, Czinke István, Vattay László, Kerekes Dezső, Bodor István, Ruszky Gyula, Becske Bálint, stb., a gyűlésen sok üdvös határozatot alkottak, s megállapították a jövő évi gyűlés helyét és idejét is.

Papi vizsga. Sárospatakon az ottani theologiai e héten tartották meg a ref. káplán és a papi vizsgát, melyen a bizottságban vármegyénkől Csabay Pál esperes és Czinke István helybeli ev. ref. lelkész vett részt.

A függetlenségi párt gazdája mint a fővárosi lapok írják Putnoky Mór országgyűlési képviselő lesz, kinek a háznagyi állás betöltésénél is nagy pártja volt.

Nőgyesületünk jubileuma. Mához két hétre lesz jótékony nőgyesületünk fennállásának 40-ik évfordulója, melynek méltó megünneplésére nagyszabású előkészületek folynak. Az ünnepség napján délelőtt 11 órakor diszközgyűlés lesz a kaszinó nagytermében. Dálben a Cselédleányképző megnyitása Tamásfalván. Este a helybeli főgimnázium tornacsarnokában műkedvelői színelőadás, mely előtt 16 fiatal leányka Gavotte-ot lejt. Az esti előadásra jegyek előre válthatók Lévai Izsó könyves boltjában. Az a meleg érdeklődés, melyet városunk és megyénk intelligens közönsége mindenkor tanusított a nemes emberbaráti munkát teljesítő nőgyesület iránt, most e nevezetes évfordulón fokozott mértékben nyilvánul. Miként örömmel halljuk, nagyon sokan kívánnak személyes megjelenésükkel kifejezést adni az egyesület és lelkes vezetője Samarjai Jánosné iránti őszinte tiszteletüknek, elismerésüknek. Lévai boltját valósággal ostromolják a jegyek miatt. Már a meghívók is elkészültek. Izléeses kiállítások Rábely Miklós jöhirű sajtóját dicséri. E napokban fogják a nőgyeleti tagok, pártfogók, hatóságok és testületek megkapni. A nagyközönséget plakátok és a lapok útján hívja meg a rendező bizottság. Külön személyre szóló meghívók nem lesznek.

Esküvő. Győri Lajos városunk fiatal jeles mérnöke, lapunk kitünő tollu belmunkatársa, társadalmunk egyik rokonszenves tagja folyó hó 17-én vezette oltárhoz Medveczky Sándor kir. közjegyző és neje Lovcsányi Aranka bájos és szeretetre méltó leányát Arankát. Az esküvő szük családi körben folyt le. Tanuk voltak dr Veress Samu tanár és dr Institorisz Endre ügyvéd. Az új párt őszinte szerencse jó kívánatunk kísérik boldog otthonukba.

Frank Ákos vármegyei árvaszéki irattárnok nőül vette elhunyt felesége és Buday Elemér borsodcsabai tanító nővérét: Buday Jolánt.

Eljegyzések. Örömmel vettük a hirt, hogy Draskóczy László, a rimaszécsi kerület országgyűlési képviselő jeles képzettségű fia, dr Draskóczy Viktor miniszteri fogalmazó — lapunknak is hosszú időn át kitünő tollu munkatársa — eljegyezte Szilassy Málkát, szilasi és pilisi Szilassy István és neje losonczy Lossonczy Amália leányát Tiszaderzsről.

Perecz Béla helybeli törekvő fiatal borbély e hó 14-én tartá eljegyzését Szabó Terikével, özv. Szabó Lászlóné kedves és szép leányával.

Hermann Béla áll. végrehajtó és neje szül. Fejes Teréz szép és kedves leányát Irmát folyó hó 14-ikén jegyezte el városunkban Paulay István p. ú. szemlész.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter Gömör- és Kishontvármegyében Terray István kun-tapolczi anyakönyvvezető-helyettes hatáskörét a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre is kiterjesztette. — Serke községben Kirner Jenő segédjegyzőt, Rozsnyó városába pedig Szeghő Gusztáv városi főjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

Halálozás. Christély Gyula ratkőbesi ág. ev. lelkész mély gyász érte, amennyiben neje szül. Pepich Ella f. hó 12-ikén reggel 4 órakor 33 éves korában, boldog házasságuk 10-ik évében hosszu és súlyos betegség után elhunyt. Temetése f. hó 14-ikén Ratkőbesen nagy részvétel mellett ment végbe. Az elhunytat férjén és szülein kívül három kis gyermek siratja.

Hölgyeink Rákóczy sirjánál. Rákóczy Ferencnek folyó hó 29-én Kassán tartandó temetésén vármegyénk hölgyei is képviseltetik magokat. A rozsnyói hazafias nőgyesület kebeléből indult ki a mozgalom. Elhatározták, hogy a temetésen küldöttségileg vesznek

részt s a rozsnyói Rákóczy-ház oldalára feljutott borostyánból fonnak örökzöld koszorut s helyezik le a fejedelem édes anyja, Zrinyi Ilona koporsójára. Idő. Varga Józsefné rozsnyói nőgyesületi elnökőn igen szép levelet intézett Bornemissza Lászlóné alispánnéhoz, mint a vármegye első asszonyához, s szívélyes szavakban kéri fel a küldöttség vezetésére. Alispánnénk a megtiszteltetést örömmel fogadta el s ő fogja Gömör vármegye lelkes honleányait a ravatalhoz vezetni. A résztvevők sorából ez ideig sikerült megtudni a következőket: Hámos Lászlóné (Berzété), Hámos Árpádné (Tornalja), Lukács Gézané és Lukács Margit (Rimaszombat) Okolicsányi Zsedényi Edéné (Berzété), Hevessy Hámos Mariska (Tornalja), Beliczky Viktorné és Beliczky Böske (Rimaszombat), Vargha Józsefné, Réz Miklósné, Réz Boriska, Feymann Lászlóné, Komoróczy Miklósné, Mojzes Andorné, Trunko Adolfné és Bartholomeidesz Adél (Rozsnyó). Még számosan fognak csatlakozni a küldöttséghez, kiknek neveit annak idején közölni fogjuk.

Gömöri bandérium Rákóczy temetésén.

A kassai temetésre induló gömöri lovasbandérium már megalakult, melynek vezetője a fejedelem vérszerinti rokona, Andrassy Géza gróf lesz, aki skarlátvörös páncélt és kurucz lovastábornoki ruhát fog viselni s akinek oldalán fiai: a 18 éves Károly gróf és a 15 éves Manó gróf fog lovagolni pompás díszmagyarban. Utánuk Gömörvármegye három Rákóczy-czímrel ékesített világozó, golyótepte lovassági zászlóját viszi Putnoky Mór, Hámos Aladár és Fáy Antal. A három harczi lobogót a következő lovasbanderisták kísérik: Farkas Zoltán, Nagy Elemér, Maurer Oszkár, ifj. Hevessy László, ifj. Molnár József, Soldos Béla dr., ifj. Fáy István, Hanvay József Spéczián Gyula, Guldenfinggen József és végül Komoróczy Miklós viszi Rozsnyó város fecskefarku lovassági zászlaját. A lovasbandériumot egy 20 tagú díszmagyarruhás gyalogbandérium követi. Vezérük Serényi Béla gróf Tagjai báró. Ragályi Balassa Ferencz, Máriássy Andor, Luzénszky Henrik báró, id. Hevessy László, Samarjay János, Radvánszky György, Fáy Árpád, Szentiványi József, Fáy László, Hevessy Bertalan, Ragályi Gyula, Széman Endre prépost, Csabay Pál, Terray Gyula, Gyürky Pál főesperesek, Kovács László dr., Lukács Géza, Bazilidesz János, Feyman László, Szilvásy Nándor, dr. Csermák Sándor, Mihalik Dezső dr. stb. A vármegye ezen kívül összes járásából 20 tagú népies küldöttséget küld ifj. Czékus István berzétéi körjegyző vezetésével. A vármegye lelkes honleányaiól alakult 20 tagú küldöttség, a rimaszombati és rozsnyói nőgyelet vezetésével Kassán megkoszoruzza Zrinyi Ilona koporsóját. A vármegye közönsége nevében Andrassy Géza gróf helyezi el a fejedelem koporsóján Gömör ezüstkoszoruját a következő felirattal: „II. Rákóczy Ferencz fejedelemnek, ősi szabadságunk dicső védőjének Gömör- és Kishontvármegye.“ A Késmárk városában eltemetendő kurucz vezérnek koporsójára szinte vert ezüst koszorut helyez el Fáy főispán, melynek felirata a következő: „Thököly Imre emlékének, az alkotmány- és vallásszabadság fejedelmi bajnokának Gömör- és Kishontmegye.“ Ezenkívül a vármegye részéről Kassára megy 8 díszruhás hajdu, hogy a díszszolgálatot teljesítse.

Agarász-verseny. A vármegyei agarász-egyesület folyó hó 13-án tartotta előkelő közönség látogatása mellett éves versenyt a dobrai síkon. Térésüke miatt csak röviden számolhatunk be a verseny eredményéről, mely szerint az első díjat Tríkó nevű agarával Patay Samu, a második díjat pedig Kisviganó nevű agarával ifj. Szontagh Zoltán vitte el. Verseny után a rimaszombati kaszinóban sikerült pezsgős lakoma volt.

Megfuladt gyermek. Kruppa István 6 éves gyermek, feledi vasuti napszámos fia, bizonyára gondatlanságból egy vasdarabot nyelt folyó hó 19-én. A lenyelt idegen test a gégebe jutott, s a kis gyermek csakhamar megfuladt.

Tűz. Lapunk zártakor a délutáni órákban jelentik, hogy a város tulajdonát képező Szabadka pusztán a bérlő szalmakazlai lángban állanak. A tűzoltóság rögtön a helyszínére sietett.

Telefon. A helybeli kir. posta- és táviradivatalnál egy csinos kis bódé látható a váróteremben, minek czélját sokan nem tudják, és így azt sem tudják, hogy ebben a kis helyiségben található az ördögös szerszám, melylyel városunk immár összeköttetésbe lépett az ország nagy városaival. A telefonhálózat ugyanis elkészült, s már négy nap előtt próba beszélgetést folytattak Miskolczal. Az interurban telefon összeköttetés ily módon lehetővé teszi, hogy a főpostáról egyelőre Miskolcz közvetítésével Budapesttel beszélgethetünk. A régóta várt intézmény tehát végre testet öltött, s most következik a vármegye községségeivel való telefonösszeköttetés létesítése a mi szintén rövidesen meglesz.

Műkedvelő előadás. A multkoriban olyan nagy sikert elért műkedvelő előadást közkívánatra megismétlik a polgári olvasóköri folyó hó 21-én, a mikor ismét színe kerül a „Túri Boreca.“ Az előadás iránt nagy az érdeklődés, mert az első alkalommal a szereplők közmegelelédsére és nagy tetszés mellett játszottak.

Gyilkos és öngyilkos apa. Folyó 17-én távirat érkezett városunkba a rimamuranyi vasmű részvénytársaság vashegyi bányatelepéről, hogy ott Kármán Ernő számvevő előbb kis leányát lőtte le azután önmaga ellen fordította revolverét s mindketten szörnyet haltak. A tett oka ismeretlen.

Katonai lóvásár. Az idej katonai lóvásárnak tudvalevőleg október hó 29-én kellett volna megtartatnia, azonban a vásárt a Rákóczy ünnep miatt elhalasztották és az Tornalján november hó 12-én délután 3 és 4 óra között fog megtartatni. Mire az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

Czimbalomoktatás. Pusztai Károly a híres Benczi Gyula bandájának volt czimbalmosa, jelenleg pedig az Oláh Gyula bandájában czimbalmos, ez uton adja tudtára a közönségnek, hogy előnyös feltételek mellett czimbalom órákat ad.

Bosszú. Dombosmezőn (Polom) folyó hó 15-én Valyo György ottani lakos Petrás Pál cselédre bizonyára bosszúból rátámadt és a nála levő fejszével Petrásnak a karját úgy megvágta, hogy a súlyosan sérültet a kórházba kellett szállítani. A vizsgálat folyik.

Sikkasztó kereskedő-segéd. Mint a fővárosi lapban olvassuk, *Süsz Károly* 19 éves kereskedő-segéd a helybeli *Dickmann* testvérek cégé kárára 1000 koronát elsikkasztott s aztán megszökött. Budapesten a köröző leírás alapján egy nyilvános házban felismerték és letartóztatták.

Tűz Putnokon. Mult szombaton este Putnokon tűz támadt a *Balázs József* nyomdájában s a nyomda — mely csak nemrégiben alapított — leégett.

Eladó szélmotor.

Jutányos áron azonnal eladó **özv. Vashegyi Józsefné** tulajdonos által *Jolsván* (Gömörmege) egy szélmotor. 1-2

Hirdetmény.

581—1906. vhtó. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbírósnak **Dr. Neumann Imre** ügyvéd által képviselt **Schweitzer testvérek** javára **Alexay István és neje** ellen 191 kor. 92 fillér s jár erejéig 1906. évi augusztus hó 9-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1154 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, ló- és tehén, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 1906. évi V. 352. számú végzése folytán 191 kor. 92 fillér tökévelés, ennek a felszámítandó napjától járó kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 87 korona 77 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig **Nyustyan** adósok lakásán leendő eszközlésére **1906. évi okt. hó 23-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül ki tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombatan, 1906. évi okt. hó 11-én.

Gaskó, kir. bir. végrehajtó.

Kiadó vagy eladó ház.

Rimaszombatan, a **Jánosi-utca 2. szám alatt** — a legnagyobb forgalmu helyen — egy 39 éves kintinó menetelű üzlethelyiség lakással együtt **azonnal** bérbe kiadó, esetleg örök áron is eladó. — Ertesítés nyerhető **Róth Lajonnál** Rimaszombatan vagy **Konyha Géza** tulajdonosnál Ujpesten, Baross utca 50 sz. a. 13-*

4620—tkvsz.

Hirdetmény.

Bugyikfala község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra ingatlanokra a melyek az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cz. -ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak.

Ez azzal a felhívással tételik közzé:

1-ször. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. § aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítést is, — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. § és az 1891. XVI. t. cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagy az 1907. április hó 12. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányaira nem szolgálhat.

2-ször. Hogy mindazok a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §§ ainak eseteiben ide értve az utóbbi § nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§ aiban foglalt kiegészítéseit és a lényeges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak írásbeli ellentmondásuk hat hónap alatt vagyis 1907. április hó 12. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételni nem fog.

3-szor. Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok a kik 1-ső és 2-ik pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban értve vélik ide értve azokat is a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják; e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1907. április hó 12. napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítások közbejött téves bevezetéséből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényes rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombatan, 1906. szeptember hó 22-én.

Dr. Musotter, kir. tszéki bíró.

Értesítés.

A putnoki hitelbank részvénytársaság a t. közönség tudomására hozza, hogy a pénztárban elhelyezett állandó jellegű betétek után

5, azaz öt százalék kamatot,

a változó betéteknél pedig

4¹/₂, azaz négy és fél százalék kamatot fizet.

A betét-kamatadót az intézet mindenkor a sajátjából fizeti.

6-*

Az igazgatóság.

Egyesült czeplédi szőlősgazdák boreladási társasága CZEGLÉD.

Egyenlősíti, bepincézti és áruba bocsátja a **termelők tisztán kezelt legkitünőbb borait.**

Nyilvántartja és közvetíti ezentul az egyes **termelők magán-pinczéiben, sajátkezüleg gondozott** borait is

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert **egész éven át egyforma** és akármilyen nagytömegben **folyton és ugyanazon bort** kaphatják.

Ezuttal áruba bocsátjuk a legkitünőbb siller színű „**Kadarka**” és zöldes-fehér „**Ezerjő**”, „**Rizling**” stb. fajokat is, melyek **több waggon vételénél igen mérsékelt árban** kaphatók.

Levél- vagy sürgönyözim:

Egyesült szőlősgazdák társasága CZEGLÉD.

Izléses kiállítás. Olcsó árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a **Tompa-téren** megnyílt

kereskedelmi műkertészetem

november 1-éig a legszebb növényekkel el lesz látva.

Fő törekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemű közönség kívánalmait mindig a legelőkényebben ki tudjam elégíteni, izléses munka, pontos kiszolgálás és **olcsó árakkal**, melyről a n. é. közönség e rövid idő alatt is meggyőződhetett.

Eveken át az ország elsőrangú czegeinél voltam alkalmazva, hol elég alkalmam volt szakismereteimet bővíteni.

Szakképzettségemet számtalanszor elismerték híres szaktekintélyek, legutóbb a **zentai** kiállításon, hol ismét az első díjat: **arany érmet** ítéltek nekem.

Szükségesnek tartom felemlíteni, hogy nem azok után indulok, kik semmiből akarnak hirtelen vagyonra szert tenni.

Állítom, hogy városunk közönsége csak másutt gyönyörködhetett a kertészet remekeiben, ez ideig helyben nem volt alkalmam.

Feltett szándékom, hogy csakis olyan munkát végzek, mely nem mindennapi, hanem újabb és legújabb divatú.

Legolesőbb árakon árusítok szép faj növényeket már most is. Továbbá elvállalok kert-, park- és sírkert rendezéseket saját terveim szerint.

Mindenszentekre elvállalok koszorukat élő virágból, u. m.: rózsa-, szegfű-, gyöngyvirág-, ibolya-, chrisanthém- és tuba-rózsa-díszszel.

Babér, magnolia, kamélia levél, palma stb. zöld levelekkel. Sírok díszítéséhez chrisanthem levágott kapható olcsón. Ugyiszintén mindennemű preparált koszoru.

A ponton kiszolgálás érdekében kérem a rendelni szándékozót, hogyha hamarabb történik a rendelés, ugy sokkal szebben lehet azt kidolgozni.

Magamat a nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlva

Rimaszombat, 1906. október hó.

maradtam tisztelettel:

HEINRICH KÁLMÁN,
kereskedelmi műkertész.

Izléses kiállítás. Olcsó árak!

Sírkoszorúk művirágból.

Üzletemben az **összes sírkoszorú mind valódi magyar gyártmány.**

Tisztelettel hozom tudomásul, hogy mint minden évben, ugy az idén is „**Mindenszentek**” napjára sírkoszoruknál vevőimet kedvezményes árban részesítem. — Ezen kedvezményes árral célom elérni azt, hogy mindazok, kik kedves halottaik sírját megkoszoruzni akarják, csekély pénzért szép koszorut vásárolhassanak.

Hogy mily szép és pazar kidolgozásuak koszorúim, erről nem is szólok, hogy azonban mindenki föltalálhatja magának a mit keres, ezt talán joggal állithatom, mert ez idő szerint körülbelül **500 darab koszorú van raktáron.**

Az árak kezdődnek 45 krajczárnál és megy egész 12 forintig.

Vidéki 5 frtos megrendelést bárhová bérmentve küldök.

Rimaszombat, 1906. október hó

Tisztelettel:

SOÓS GYULA,
rőfös-, divat- és rövidáru kereskedő
Rimaszombat.

1-2

Hazai gyártmányu sírkoszorúk!

Páratlan izléses kötésű hazai gyártmányu **művirág- és szalmavirág-sírkoszorúk**, továbbá remek kiállítású és nagyon tartós

gyöngy- és ércz-sírkoszorúk

óriási választékban minden kivitelben, a legolesőbb árak mellett.

Vidéki megbízások **bárhová teljesen bérmentve** küldetnek s a legpontosabban eszközöltetnek, csak a koszoru levelének s a virágnak színét s körülbelüli árának megadását kérjük. Például: zöld- vagy fekete levél-, fehér-, lilla virág vagy tea-rózsával a 10 kor. stb.

STECH KÁLMÁN
áruháza Rimaszombat.

2-3